CURRENDA XXI. XXII. XXIII.

A. D. 1875.

Słowo o 3dniowych rekolekcyach odprawionych przez 93 Kapłanów w Seminaryum diecezalném w dniach 21. 22. 23. Września 1875.

Podobnie jak w r. 1874. przybyło na wezwanie JEgo Excelencyi Najprzewielebniejszego Arcypasterza 93. kapłanów z obszernéj Diecezyi, aby odbyć wspólnie rekolekcye duchowne w Seminaryum diecezalném. W ćwiczeniach tych przewodniczyli Przewielebni Ojcowie Jezuici: JX. Jackowski i JX. Mycielski. Nie jest to rzeczą Naszą opisywać skutki i korzyści, jakie odniósł każdy z uczestniczących w tych rekolekcyach kapłanów, boć to tylko Bogu samemu wiadomo, po ludzku atoli z mów przy pożegnaniu mianych, z téj pogody, z wesela malującego się na twarzy Wielebnych dusz pasterzy sądząc, korzyści duchowne musiały być bardzo obfite. — 3 dni ciągłego milczenia, 3 dni przestawania ze sobą i z Bogiem, 3 dni ciągłego rozmyślania, ciągłego śledztwa i sądu z własną duszą, 3 dni nieustannego rozpamiętywania lat ubiegłych życia w gorzkości serca musiały wpływ zbawienny wywrzeć. Ze łzami na twarzy dziękowali szanowni Kapłani Wielebnym OO. Jezuitom za ich pracę gorliwą, za ich rzewne i ogniste przemowy, z wielką wdzięcznością przemawiali tak o Najprzewielebniejszym Pasterzu jako też i o przełożonych diecezalnych, którzy i sami uczestniczyli w tych ćwiczeniach i starali się o umieszczenie najodpowiedniejsze w budynku Seminarskim, tego tylko żałowali, szczególniéj ci Kapłani którym już włos od starości pobielał, którzy długie lata na służbie Bożéj strawili, że tak zbawiennego w duszpasterstwie środka dopiero teraz używali. Całując się i żegnając postanowili na rok przyszły znowu się zgromadzi na te pobożne ćwiczenia. Z tych i podobnych oznak można wnioskować o obfitych korzyściach z odbytych rekolekcyj. Dnia 24. Września udali się wszyscy do kościoła katedralnego. O godzinie 8. przybył JEgo Excelencya Najprzewielebniejszy X. Biskup Józef Alojzy, odprawił Mszę św. i podał następnie Komunią ś. rekolizantom. Gdy zaś po skończonéj Mszy ś. JEgo Ekscelencya Najprzew. X. Biskup wrócił na tron, Najprzewiel. JX. Prałat Król podziękowawszy na wstępie tak Jaśnie Wielmożnemu i Najprzewielebniejszemu Arcypasterzowi jako i Ojcom Jezuitom za ich prace i starania niczem nadgrodzić się nie dające, przemówił od ołtarza do zgromadzonych braci kapłanów następującemi o ile pamiętamy słowy:

Esto fidelis usque ad mortem et dabo tibi coronam vitae Apoc. 2. 10.

Drodzy bracia Kapłani! Wszystkie łaski, których nam Bóg litościwie użycza, są nieoszacowanéj wartości, wyznać atoli trzeba, że łaska wytrwania, która wszystkie inne łaski w nas uwieńcza, należy do rzędu łask największych, zatem o nią Boga szczególniéj prosić, o nią szczególniéj starać się trzeba. Augustyn ś. nazywa ją wielkim darem Bożym, który w nas inne dary Boże utrzymuje i broni, aby nieprzyjaciel duszy nam ich nie wyr-

wał: „*Magnum Dei donum, quo caetera ejus dona conservantur.*“ Ona jest niby ostatnim stopniem, z którego wstępujem na tron chwały niebieskiéj, ostatnim kamieniem, który dokonywa i gruntuje budowę zbawienia naszego; słowem jest ona dokończeniem i ostatniém ogniwem najszacowniejszego łańcucha przeznaczenia naszego i wprowadza nas z największą pewnością do dziedzictwa chwały wiecznéj. *Sola est, cui aeternitas redditur vel potius quae hominem aeternitati reddit, in cassum quippe bonum agitur, si ante vitae terminum deseratur.*“ W rzeczy saméj cóż nam pomoże, że jesteśmy duchownymi, jeżeli powołaniu naszemu duchownemu, kapłańskiemu do końca wiernymi nie pozostaniemy? zbawienie bowiem tym tylko jest przyobiecane, którzy wytrwają do końca w życiu cnotliwém. „Kto wytrwa do końca zbawion będzie“ powiada nasz Boski Odkupiciel. Jeżeli wojując z nieprzyjacielem duszy nie wytrwamy do końca, ani zwycięstwa nie odniesiemy, ani nagrody nie otrzymamy; nic nam nie pomoże, żeśmy zaczęli dobrze, jeżeli dobrze nie skończymy, choćbyśmy od dzieciństwa chodzili drogą pobożności i cnoty, choćbyśmy cały świat nawrócili do Boga sprawując urząd robotników ewangelicznych: jeżeli w końcu zejdziemy z drogi prawéj, Bóg zapomni na wszystko dobre, cośmy zdziałali, wszystkie nasze dobre sprawy zostaną wykluczone z pamięci Bożéj i zostaniemy na wieki od Boga odrzuconymi, który miał być naszą cząstką, sam naszą nagrodą. „*Absque perseverantia neque qui pugnat, victoriam, nec palmam victor consequetur. Tolle perseverantiam, nec obsequium mercedem habet, nec beneficium gratiam, nec laudem fortitudo*“ powiada ś. Bernard. Zatem potrzeba nam koniecznie wytrwać w dobrem do końca, abyśmy mogli osiągnąć nagrodę żywota błogosławionego „*Esto fidelis usque ad mortem et dabo tibi coronam vitae*“ powiada Duch ś. do Biskupa Smyrny w Objawieniu ś. Jana.

Lecz o Boże! jakże łatwo ustaje człowiek w dobrem, bardzo często nawet taki, który długie lata służył Bogu jak najwierniéj i najgorliwiéj! Któż niezadrzy z bojaźni i trwogi na wspomnienie tak mnogich przykładów niestałości ludzkiéj, jakie nam i pismo ś. i historya kościelna podaje? Któż był mędrszym od Salomona, kto poznawał lepiéj od niego próżność i marność rzeczy ziemskich? z tém wszystkiem Salomon upadł haniebnie tak, iż najpochlebniéj mówiąc o nim, to tylko powiedzieć możemy, iż zbawienie jego jest wątpliwém. — Kto był wyraźniéj powołanym od Jezusa Chrystusa, aby mu służył w stanie kapłańskim, aniżeli Judasz? a przecież ten od samego Jezusa Chrystusa na urząd apostolski powołany Judasz, staje się w końcu synem zatracenia. Kto jest między nami, coby wyrównał uczonością i świętą żarliwością Tertulianowi, którego pisma tak poważali Ojcowie ś., iż jeden z nich nie wachał się o nich powiedzieć: „Ile słów, tyle wyroków, ile zdań, tyle zwycięstw“? Z tém wszystkiem tenże Tertulian, który był przez długi czas jednym z najdzielniejszych obrońców wiary, skończył na haniebnéj Montana herezyi! Ale po co nam sięgać dłużéj pamięcią w ubiegłe wieki szukając przykładu na dowód prawdziwości naszego twierdzenia? „*Vidi Satanam tanquam stellam de coelo cadentem*“ powiada Jan ś. w Objawieniu swojem; lecz nie możnażby i dziś powtórzyć tych samych słów o nie jednym Kapłanie, co i nauką i życiem pobożném świécił długo w kościele Bożym, jako świéci piękna jutrzenka między innemi gwiazdami na niebios sklepieniu, a oto upadł w końcu sromotnie, *cecidit tanquam*

lucifer de coelo. Jakże tedy słusznie upomina Apostoł narodów: „*Qui stat videat ne cadat.*"

A jednak komuż niestety łatwiéj upaść a upadłszy z drugiéj strony, komuż trudniéj powstać, jeżeli nie kapłanowi, bo komuż, pytam łatwiéj popaść w zatwardziałość serca, w zwątpienie w niemą rozpacz, zupełną niepokutę, jeżeli nie nam kapłanom? Z poświęceniem naszém na kapłański urząd niezrównanéj świętości i godności, nie zmieniła się wcale nasza natura skazana grzechem pierworodnym, ciało nie przestało wcale buntować się przeciw duchowi, a to tém więcéj, że się czuje poniekąd uprawnioném do tego buntu, czując się niby pokrzywdzoném w swych prawach przez więzy, jakie nam włożył ślub dozgonnéj czystości; do tego wszystkiego żyjemy w pośród świata zepsutego wśród niezliczonych ponęt do złego, a gdy zważymy wreszcie i tę prawdę, że czart na nas jako na wodzów i pasterzy najnatarczywiéj uderzać musi, wiedząc, że gdy podbije pasterza, łatwiéj mu będzie rozproszyć owieczki, czy nie musimy wyznać pospołu ze ś. Hieronimem: „*Frequens pugna et rara victoria.*"

Duszom naszéj pieczy powierzonym dosyć jest, gdy pracują nad zabezpieczeniem własnego zbawienia, nie są one obowiązane odpowiadać za zgubę braci i bliźnich swoich; nie tak się ma rzecz z nami Kapłanami, każdy z nas bowiem ma ścisły obowiązek starać się o zbawienie bliźnich, a tak musi albo innych ciągnąć do nieba, albo sam z drugimi ginąć, albo innych wyrywać i ratować od zatonięcia, albo sam z nimi tonąć.

Środkami za pomocą których mamy sprawować zbawienie bliźnich naszych, są Sakramenta św., słowo Boże, modlitwa usilna, ciągła, gorąca, i dobry przykład, lecz o Boże, Ty sam najlepiéj wiész, jak to wszystko, a tak często, bywa źle używaném, zaniedbywaném! Przystępując codziennie do ołtarza Bożego, i sprawując codziennie najświętsze i najstraszniejsze tajemnice, oswajamy się powoli z nimi, przystępujemy do nich bez należytego przygotowania, i skupienia ducha, za czem idzie że z czasem nie czynią na nas żadnego wrażenia, stają się nam pewnego rodzaju zwykłém zajęciem, tak dalece, że chociaż może dusza zmazana grzechem ciężkim, nie czuje w końcu żadnego wyrzutu sumienia, a stan to już najopłakańszy, bo stan, który się równa zatwardziałości: To też najmilsi Bracia, nie dziwię się wcale; że św. Jan Złotousty, rozważając to wszystko, nie wachał się wyrzec: „Mówię jak myślę, sądzę, że nie tak wielu jest kapłanów, którzy zbawienia dostępują."

Widzimy tedy, że aby wytrwać do końca w dobrem, jest rzeczą tak dalece trudną, iż potrzeba całéj pełni łaski Bożéj, i wytężenia wszystkich sił naszych.

Jakoż zaś można wyprosić sobie u Boga tę pełnią łask, a przedewszystkiem łaskę wytrwałości, jak użyć sił naszych? Ach bracia kapłani sami dziś najlepiéj poznajecie, że środkiem potemu najdzielniejszym i najnieodzowniejszym są rekolekcye, czyli ćwiczenia duchowne. Dla tego jako niegdyś Bernard św. nie wachał się upomnieć Eugeniusza papieża, ucznia swego, aby się nie oddawał sprawom urzędu swego tak dalece, iżby miał zapominać o sobie samym i dla tego pisał doń: „*Omnes de fonte publico, pectore tuo bibunt et tu seorsim sitiens stabis? memento proinde reddere te ipsum tibi, non totum te, nec semper dare actioni, sed considerationi aliquid tui et cordis et temporis sequestrare,*" i ja Bracia kapłani powiadam sobie i Wam: Wszyscy piją z piersi naszéj, jakby ze studni

publicznéj, a my sami będziem stać na uboczu spragnieni, i usychać z pragnienia? Spiritus zostając w naczyniu otwartém ulatnia się prędko, wietrzeje; podobnie dzieje się z nami, *qui sumus homines spirituales*, obcując ze światem, będąc na wpływ jego wystawionymi, wietrzejemy z czasem. Nóż, choćby najlepszy i najostrzejszy tępi się z czasem przez częste używanie; podobnie dzieje się i z nami: lubo sprawy, którym się oddajemy są świętymi, to przecież, pracując nad zbawieniem drugich, tępiejemy, ustajemy w pracy około zbawienia własnego, zbawiając drugich, zapominamy o sobie. Oczywista tedy, że niepozostaje nic innego, jak odłożyć na bok na jakiś czas, wszystkie sprawy powołania naszego, odsunąć się całkowicie od świata, zamknąć się przed nim, i zostawszy sam na sam z sobą ostrzyć stępione siły ducha, odnawiać się w duchu powołania, przez rozmyślanie i modlitwę do dalszéj pracy, do walki z ciałem, światem i czartem. To pewna, że jako nie w spienionych bałwanach morskich, ale w spokojném zwierciadle wody przegląda się słońce złociste, tak samo i świat i jego rozkosze i jego chwała i to wszystko zresztą co nam ciało i czart zachwala, ukazuje się w prawdziwéj swojéj postaci, jakiem jest, nie duszy niespokojnéj, zmąconéj zbrudzonéj kałem grzechowym, miotanéj namiętnościami, lecz duszy spokojnéj, czystéj, czystém okiem poglądającéj na świat.

Lecz niekiedy można słyszeć: Chętniebym odprawił rekolekcye, ale kogóż zostawię przy gospodarstwie, kogo przy kościele, zwłaszcza teraz w czasie Jubileuszu, gdzie tyle ludzi do spowiedzi? Co do pierwszéj części pytania, to zamiast odpowiedzi stawiam nawzajem pytanie: Co zwykliśmy mówić penitentowi, który nieodprawił spowiedzi wielkanocnéj, lub nie bywa w niedzielę na mszy św., a wymawia się tém, że na to nie ma czasu, gdyż obowiązki stanu, to lub owo, staje zawsze na przeszkodzie? Ach nie możemy znaleść dosyć słów, aby mu wykazać jego nierozum, oburza nas ta jego obojętność w sprawie zbawienia dusznego, a tylko, gdy chodzi o naszą duszę jesteśmy zimni, obojętni, wtenczas jakoś nie stosujemy do siebie tego, co powiada Boski nasz Zbawiciel, a co innym z takim zapałem powtarzamy: Co pomoże człowiekowi jeśliby wszystek świat zyskał, a na duszy swojéj szkodę podjął? albo co za odmianę da człowiek za duszę swoję? nie pamiętamy o tém, że na nic się nie przyda, chociażbyśmy cały świat nawrócili i zbawili, jeżelibyśmy siebie zgubili. Nie pamiętamy na upomnienie Apostoła: *„ne cum aliis praedicavero ipse reprobus efficiar 1. Cor. 9. 27.“* „Lecz parafianie ponieśliby uszczerbek w skutek naszéj nieobecności, zwłaszcza„teraz w czasie Jubileuszu“— „Czy tak“? pytam. Czy zawsze ten wzgląd powoduje nami, iż nie pozwala nam wyruszyć się na 2 lub 3 dni z parafii, i dla tego nigdzie nie wyjeżdżamy? Zresztą, czy to możebną jest rzeczą, aby dusze pieczy naszéj powierzone miały ponieść uszczerbek w skutek naszego wydalenia się z parafii na 2 lub 3 dni na rekolekcye? „Przeciwnie odpowiada na ten zarzut, pobożny Roderycyusz, odnoszą z tąd wielką korzyść; opuścić bowiem parafią na kilka dni dla odprawienia rekolekcyj, znaczy prawie tyle, co nasiekać kamień żarnowy, lub młyński, aby lepiéj mełł, lub mówiąc słowy Ojca Avili, zostawić pole przez rok odłogiem, aby potém lepszy plon wydawało. Zaiste Bracia drodzy, jako żeglarze od czasu do czasu zawijają do portu aby się w żywność zaopatrzyć, tak samo i Ci, którym Bóg powierzył staranie o zbawie-

nie bliźnich, i którzy sprawując to zbawienie żeglują po wzburzoném morzu tego żywota w pośród tysiącznych niebezpieczeństw, powinni od czasu do czasu już to przynajmniéj raz do roku zawijać do portu, który się zowie samotnością, całkowitém odsunięciem się od świata, aby tam zaczerpnąć nowych sił i dla siebie i dla drugich, bez których nie można przez morze tego żywota zawinąć szczęśliwie do portu wiecznego zbawienia.

Jakże tedy szczęśliwym jest każdy z Was Bracia kapłani, iż uznawszy potrzebę téj samotności, szukając jéj przybył tu, dokąd go wewzał głos naszego sternika Apostolskiego, naszego o dobro dusz naszych dbałego Najprzew. Biskupa. Zostawszy bowiem sam na sam z Bogiem, ze swym Panem i mistrzem Jezusem Chrystusem, rzekłszy doń z Tomaszem a Kempis: „*Loquere mihi Domine ad qualemcunque animae meae consolationem, et ad totius vitae meae emendationem, tibi autem ad laudem et gloriam et perpetuum honorem.*“ — Usłyszał głos Boży, głos Pana i Mistrza swego Jezusa Chrystusa, i poznał jak powinien był paść owieczki Boże, poznał, o ile zadosyć uczynił swym obowiązkom, a o ile stał się im niewiernym. Uczucie bolesne, bo poczucie żywe największego ubóstwa i nędzy, wstyd, bojaźn, żal serdeczny, wyznanie pokorne wszystkich przewinień połączone z najsilniejszém postanowieniem wynagrodzenia Bogu wszystkich krzywd, najgorętsze pragnienie służenia Mu odtąd jak najwierniéj i najgorliwiéj, oto czem przepełnione zostało jego serce, lecz co zarazem poruszyło wszystkie wnętrzności miłosierdzia Bożego, i uczyniło je skorém do wysłuchania wszystkich próśb i wspomożenia słabości jego, bo powiada Bóg usty Izajasza proroka: C. 66, 2. „*Ad quem respiciam?, nisi ad pauperculum, et contritum spiritu, et trementem sermones meos.*“ — Zresztą nikt nie staje od razu na szczycie; nie szybkim lotem skrzydeł, lecz szczebel za szczeblem dostajemy się po drabinie na sam wiérzch, wstępujmyż więc na górę doskonałości, i to dwiema nogami, którymi są modlitwa i rozmyślanie; rozmyślanie nauczy nas, pokaże czego niedostaje, modlitwa zaś sprawi, aby na przyszłość nie brakowało. Rozmyślanie wskaże drogę, modlitwa zaś wprowadzi na nią, i będzie na niéj utrzymywać, rozmyślanie wskaże grożące niebezpieczeństwa, modlitwa zaś od nich wybawi i obroni powiada Bernard ś.

Lecz gdzie pytam łatwiéj jest rozmyślać i modlić się jeżeli nie w tém świętém zaciszu, z któregośmy co dopiero wyszli. Szczęśliwy tedy każdy między nami, który uciekłszy na chwilę od zwykłych kłopotów, zapomniawszy o wszystkiem na chwilę, opuściwszy wszystko, przybył tu, aby mógł pozostać jakiś czas ze sobą samym a obcować myślą z Bogiem swoim, Panem swym i Wspomożycielem. Szczęśliwe również owieczki pastwiska jego, wraca bowiem do nich ze świeżym zasobem sił, ze sercem pełném zapału ś. gotowém na wszelkie trudy, ponieść nawet największą ofiarę dla zbawienia dusz od Boga mu powierzonych, słowem: wraca ze sercem rozpaloném na nowo miłością Bożą która jest cierpliwa, łaskawa, która nie zajrzy, złości nie wyrządza, nie nadyma się, nie pragnie czci, nie szuka swego, nie raduje się z niesprawiedliwości, ale się weseli z prawdy, wszystko znosi, wszystkiemu wierzy, wszystkiego się spodziewa, wszystko wytrwa, a bez któréj człowiek, choćby mówił językami anielskimi, choćby miał dar proroctwa i wiedziałby wszystkie tajemnice i wszelką posiadał naukę, jest jakby miédź brzękająca i cymbał brzmiący a nawet czemś

mniéj, bo niczem jak pisze Apostoł w liście do Korynt. R. 13. Wraca nareszcie z błogą nadzieją w duszy, że wsparty łaską Bożą odtąd wiernie służyć będzie Chrystusowi Panu, wraca nadto z tém mocném postanowieniem, że odtąd co roku będzie uciekał do tego zacisza ś. i tu krzepił siły swéj duszy, czerpiąc dla niéj w rozmyślaniu i modlitwie gorącéj, potrzebne światło i ciepło, a tak nie zbaczając nigdy z drogi Bożéj, trwając mężnie w służbie Bożéj osiągnął w końcu ten wieniec żywota, który Chrystus Pan przyobiecał sługom swym wiernym mówiąc: „*Esto fidelis usque ad mortem et dabo tibi coronam vitae.*“

Z kościoła udali się P. T. kapłani do pałacu Biskupiego, gdzie X. Kanonik Rybarski w imieniu wszystkich czułemi słowy podziękował Jego Excelencyi Najprzew. X. Biskupowi za te nieoszacowane łaski, jakie wyświadczył kapłanom swéj dyecezyi iż raczył wezwać na wspólne ćwiczenia duchowne. Jego Excelencya podziękował również za okazaną ze strony kapłanów ochotę, że mimo trudności w tym roku chętnie głosu jego słuchali, przyrzekł i nadal popierać dobro duchowne tak duchowieństwa jak i wiernych i zachęcał do pracy apostolskiéj, do wytrwania w dobrém, i udzielił Apostolskiego błogosławieństwa.

Z Biskupiego Konzystorza
w Tarnowie dnia 30. Listopada 1875.

Nr. 81.

Rozporządzenie c. k. ministra wyznań i oświecenia z dnia 15. Października 1875 l. $\frac{551}{\text{M. w. i o}}$ w sprawie mianowania i załatwiania służbowych spraw dyrektorów i nauczycieli przy państwowych szkołach średnich w Galicyi.

Jego Cesarska i królewska Apostolska Mość raczył Najwyższém postanowieniem z dnia 23. Października rozporządzić, że na przyszłość mianowanie dyrektorów państwowych szkół średnich w Galicyi podlegać ma najwyższéj decyzyi Cesarskiéj a mianowanie nauczycieli przy tychże szkołach należyć ma do ministra wyznań i oświecenia; daléj że w obu wypadkach galicyjska krajowa Rada szkolna przedkładać ma swoje wnioski ministrowi oświecenia do którego należy także załatwianie w toku instancyi służbowych spraw całego personalu nauczycielskiego.

Stremayer w. r.

Z Biskupiego Konzystorza
w Tarnowie dnia 2. Grudnia 1875.

Nr. 4622.

Objęcie urzędowania Namiestnika Cesarskiego w Galicyi przez J. E. Alfreda Hrabiego Potockiego.

Z c. k. Prezydyum Namiestnictwa otrzymał Biskupi Konzystorz pod dniem 1. grudnia 1875. L. 8746/pr. następujące pismo:

Mam zaszczyt zawiadomić Najprzewielebniejszy Konsystorz, że dnia dzisiejszego objąłem urzędowanie jako Namiestnik Galicyi.

We Lwowie dnia 1. Grudnia 1875.

Potocki.

O tem uwiadamia Biskupi Konzystorz Wielebne Duchowieństwo odnośnie do tutejszego pisma z dnia 30. Listopada 1875. L. 248/pr.

Z Biskupiego Konzystorza
w Tarnowie dnia 3. Grudnia 1875.

Nr. 4625.

Piis ad aram suffragiis commendatur

anima p. d. Josephi Othmari Rauscher Cardinalis et Archiepiscopi Vindobonensis viri de ecclesia, et civitate optime meriti, qui Sacramentis moribundorum provisus die 24. Novembris placide in Domino obiit!

E. Consistorio Episcopali,
Tarnoviae die 5. Dec. 1875.

L. 4662.

C. k. Urzędy podatkowe mają raty kapitałów wykupnych za prawo mlewa, meszne, robociznę i innych świadczeń złożonych w ciągu roku odsyłać w styczniu następnego roku do Konsystorza.

W związku z ustawą krajową z 27. Maja 1873. L. 253. (Kurenda z 1873. XVI. str. 122. i XVII. str. 129.) i rozp. wys. c. k. Namiestnictwa z 18. Listopada 1873. L. 37032. (kurenda XXI. z 1873. str. 161.) udziela się do wiadomości wiel. duchow. reskrypt c. k. Namiestnictwa z 25. listopada 1875. L. 57234. następującéj osnowy:

Zawiadamia się Przewielebny Konsystorz Biskupi, że c. k. urzędy podatkowe otrzymały już instrukcyę co do postępowania kasowego przy wykonywaniu ustawy krajowéj z dnia 27. Maja 1873. l. 253. (Dz. ust. i rozp. kraj. część XXIX. ex 1873.) dotyczącéj wykupu robocizny, prawa mlewa, poboru mesznego i t. p. świadczeń jako też danin uiszczonych w naturaliach, i że w myśl §. 11. tejże instrukcyi mają wszystkie spłacone w ciągu jednego roku raty kapitałów wykupnych w Styczniu bezpośrednio następnego roku odsyłać pocztą w gotówce wprost do dotyczących konsystorzy z dwoma okazami spisów, z których jeden potwierdzony przez konsystorz zwrócić należy urzędowi podatkowemu.

Lwów dnia 25. Listopada 1875.

O tem zawiadamia się Wielebne Duchowieństwo.

Z Biskupiego Konzystorza
w Tarnowie dnia 18. Grudnia 1875.

Nr. 4733.

Philurae cum missis fundi religionis a. c. Officio rationum quondam emissae abrogatae sunt.

Jam sub 23. Octobris 1872 N. 3736. notificavimus Venerabili Clero Dioecesano, philuras cum missis fundi religionis a c. r. Officio rationum quondam editas pro Presbyteris e fundo hoc participantibus cum anno 1866. vim suam et valorem amisisse, et ab anno 1867 missas fundi religionis non a c. r. Officio rationum, sed a Consistorio assignari novasque auctoritate Consistorii pressas philuras emitti. Mutationem hanc et concernentes ordinationes publicavimus in Currenda XII anni 1872. fol. 86. Nihilominus obveniunt casus, nonnullos e Venerabili Clero in redactione Conspectuum fundationum et obligationum provocare ad philuras quondam a c. r. Officio rationum editas et dudum abrogatas, monemus itaque respectivos et iterato inculcamus, ab anno 1867 incipiendo obligare philuras per Consistorium Nostrum editas et antiquas a c. r. Officio rationum editas esse jam abrogatas et absque valore.

E Consistorio Episcopali
Tarnoviae die 19. Decembris 1875.

L. 4967.

Polecenie księgarni niegdyś Walerego Wielogłowskiego obecnie Władysława Ludwika Anczyca i Tadeusza Pawłowskiego,

P. P. Władysław Ludwik Anczyc i Tadeusz Pawłowski udali się do Nas z prośbą byśmy księgarnię dawniéj Walerego Wielogłowskiego, późniéj Jaworskiego jako téż Wydawnictwo dzieł katolickich Wielebnemu Duchowieństwu gorliwie polecili i do Wydawnictwa dzieł katolickich Naszego Apostolskiego błogosławieństwa udzielili. Ponieważ wyż wspomnieni mężowie w prośbie swéj dokładnie wyłuszczają cel i dążenie swego Wydawnictwa, przeto takową umieszczamy tutaj dosłownie a do przedsiewzięcia tak zbawiennego najchętniéj udzielamy Naszego Apostolskiego błogosławieństwa.

W roku 1847. ś. p. Walery Wielogłowski założył w Krakowie księgarnię oraz Wydawnictwo dzieł katolickich. Mąż ten pełen głębokiéj wiary i wysokie wykształcenie posiadający, wspierany radami światłych kapłanów przez lat przeszło dwadzieścia Wydawnictwo to z zadowoleniem Wielebnego Duchowieństwa, wielkim pożytkiem wiernych wytrwale i chwalebnie prowadził.

Po śmierci ś. p. Wielogłowskiego księgarnię i Wydawnictwo dzieł katolckich objął również dzisiaj już nie żyjący ś. p. Władysław Jaworski i aczkolwiek przez 6 lat tylko zakładem tym kierował, niemniéj jednak wiele znakomitych dzieł katolickich, znacznym nakładem wydał, mianowicie zaś X. Jakóba Wuyka Postyllę większą i mniejszą, Ks. Gaum'ego Zasady i całość wiary katolickiéj, Ks. Fr. Pawłowskiego Scholastyka psalterz Dawidowy, kazania Ks. Ks. Goliana i Wierciszewskiego, kaznodzieję katolickiego i wiele dzieł pomniejszych.

Zawczesna śmierć po długiéj chorobie, przerwała czynność ś. p. Jaworskiego, księgarnia została wystawiona na sprzedaż, i takową wraz ze wszystkiemi aktywami i passiwami od ustanowionego kuratorem Wgo. Heggenbergera szwagra ś. p. Jaworskiego, po zatwierdzeniu przez Sąd nadopiekuńczy kontraktu kupna i sprzedaży, nabyliśmy tak w mowie będącą księgarnię jak i Wydawnictwo dzieł katolickich, wspólnie z PP. Gebethnerem i Wolfem, właścicielami jednéj z pierwszych księgarni w Warszawie, ludzi powszechny szacunek tam posiadających.

Odebrawszy w spuściźnie pożyteczny kierunek przez założyciela Wydawnictwu nadany i przykład naśladowania godny, obudwu poprzedników, w przekonaniu że w dzisiejszéj epoce rozstroju i rozpasanych żywiołów, chociaż małą usługę świętéj sprawie kościoła przynieść możemy, postanowiliśmy Wydawnictwo dzieł katolickich, którego wyłącznymi jesteśmy właścicielami daléj prowadzić, w kierunku tym wydaliśmy: Ks. Fabera, „Wszystko dla Pana Jezusa“, Sgo Alfonsa Liguore'go „Rozmyślania o śmierci“ w druku zaś mamy „Żywot Pana Jezusa“ „Złoty ołtarz“ „Bóg nadzieja nasza“ i kilka innych książek do nabożeństwa.

Uporządkowanie i zaopatrzenie ksiegarni dłuższego wymagało czasu — dziś gdy ją już uporządkowaliśmy i na potężnéj podstawie naszych Warszawskich wspólników zawiązaliśmy rozległe stosunki z księgarniami w kraju i zagranicą, nie potrzebujemy nic więcéj jak tylko światłéj rady Przewielebnego Duchowieństwa i moralnego poparcia. W tym celu udajemy się do Najprzewielebniejszego Konzystorza Biskupiego w Tarnowie, z pokorną prośbą, aby nas swą opieką zaszczycić, radą wesprzeć, Wielebnemu Duchowieństwu swéj Dyecezyi zalecić raczył, a udzieleniem swego błogosławieństwa pracy naszéj dodał siły i wytrwałości na drogę, którą z całą gorliwością i szczerością iść pragniemy.

Kraków dnia 29. Grudnia 1875.

z najgłębszem uszanowaniem

Władysław, Ludwik Anczyc,
Tadeusz Pawłowski.

Z Biskupiego Konzystorza,
w Tarnowie dnia 31. Grudnia 1875.

Sprawozdanie o stowarzyszeniu Kapłanów diecezalnych dla modłów wzajemnych.

Odnośnie do sprawozdań Naszych umieszczonych w kurendach: IV. z r. 1854. str. 9. — VII. z r. 1855. str. 73. — X. z r. 1856. str. 73. — VII. z r. 1857. str. 64. — X. z r. 1858. str. 67. — XII. z r. 1859. str. 89. — XIII. z r. 1860. str. 92. — XIII. z r. 1861. str. 89. — XVI. z r. 1862. str. 108. — XVIII. z r. 1863. str. 139. — XIV. z r. 1864. str. 108. — XXII. z r. 1868. str. 172. — IX. z r. 1872. str. 63. — III. z r. 1873. str. 23. — III. z r. 1874. str. 18. ogłaszamy niniejszém sprawozdanie o stowarzyszeniu zawiązaném między Kapłanami diecezalnémi dla modłów wzajemnych w celu upro-

szenia sobie szczęśliwéj śmierci jakotéż ratunku duszy zmarłego współbrata.

W roku 1875. umarli następujący współbracia do stowarzyszenia należący:

1. Bryg Franciszek.
2. Haustecki Józef.
3. Jordan Franciszek.
4. Lgocki Aleksander.
5. Mirocha Jędrzéj.
6. Reklewski Feliks.
7. Rutkowski Wojciech.
8. Rzepka Franciszek.
9. Rudnicki Ludwik.
10. Rusin Józef.
11. Sekera Józef.
12. Windyka Antoni.

Należą zaś do stowarzyszenia modłów wzajemnych następujący Kapłani według porządku alfabetycznego.

Stowarzyszenia tego założycielem, protektorem oraz i członkiem jest J. Eks. J. W. i N. Ks. Józef Pukalski, Biskup Tarnowski.

1. Adamus Antoni.
2. Antałkiewicz Antoni.
3. Augustyniak Stanisław.
4. Baczyński Jan.
5. Bagier Józef.
6. Baniak Stanisław.
7. Bański Jędrzéj.
8. Bartoszek Jan.
9. Basiński Piotr.
10. Bednarz Wawrzyniec.
11. Berski Jan.
12. Białkowski Franciszek.
13. Biedrończyk Jan.
14. Bielawski Jan.
15. Bieniek Józef.
16. Biernat Jan.
17. Bilecki Jan.
18. Blacha Antoni.
19. Błaszczeński Jakób.
20. Bobczyński Jan.
21. Bobczyński Jan Kanty.
22. Bobek Wojciech.
23. Bobek Jędrzéj.
24. Bobiński Józef.
25. Bobrowski Jakób.
26. Bocheński Aleksy.
27. Borawski Edward.
28. Borowski Jan.
29. Brańka Jędrzéj.
30. Bryjski Józef.
31. Bryndza Antoni.
32. Bryndza Wojciech.
33. Bucki Ignacy.
34. Buczyński Jan.
35. Bujałowski Kasper.
36. Bukowski Józef.
37. Bułakiewicz Jakób.
38. Buś Jędrzéj.
39. Bylica Józef.
40. Chadalski Aleksander.
41. Chalcarz Jakób.
42. Chmielowski Leopold.
43. Chowaniec Józef.
44. Chrobicki Franciszek.
45. Ciszek Jędrzéj.
46. Ciszek Piotr.
47. Ciszek Stanisław.
48. Ciszek Tomasz.
49. Curylski alias Curyło Jan.
50. Cyankiewicz Józef.

51. Czapela Tomasz.
52. Czeczótka Benedykt.
53. Danek Walenty.
54. Dańkowski Józef.
55. Długoszowski Ignacy.
56. Dobrowolski Franciszek.
57. Dobrzański Antoni.
58. Dobrzański Władysław.
59. Dubowski Antoni.
60. Dudzik Karol.
61. Dudziński Wojciech.
62. Duszyński Jan Kanty.
63. Dylski Stanisław.
64. Dziatkowiec Walenty.
65. Dzikiewicz Franciszek.
66. Dziubakowski Ignacy.
67. Dziubek Ignacy.
68. Fąferko Jan.
69. Fąferko Karol.
70. Fiałek Wojciech.
71. Fiedor Jan.
72. Fifański Jędrzéj.
73. Figwer Jan.
74. Fijaś Franciszek.
75. Flis Mateusz.
76. Florczyk Wincenty.
77. Fox Józef.
78. Fox Maciéj
79. Francak Józef.
80. Gabryelski Franciszek.
81. Galarowski Franciszek.
82. Gancarz Stanisław.
83. Garbiński Michał.
84. Giełdanowski Jan.
85. Gliński Franciszek.
86. Gołda Jan.
87. Gondek Feliks.
88. Góralik Alojzy.
89. Górski Ignacy.
90. Grabowski Józef.
91. Graczyński Deodat.
92. Grębosz Piotr.
93. Groń Michał.
94. Grzegorzek Wojciech.
95. Grzybczyk Antoni.
96. Guzdrewicz Józef.
97. Guzkiewicz Karol.
98. Gwiazdoń Błażéj.
99. Gwiazdoń Wawrzyniec.
100. Hamerlak Józef.
101. Hałaciński Czesław.
102. Harbut Michał.
103. Hełpa Gabryel.
104. Hojka alias Hojecki Jan.
105. Hradeczny Henryk.
106. Hudzicki Józef.
107. Jagiełko Jędrzéj.
108. Jamiński Franciszek.
109. Janczura Antoni.
110. Januszkiewicz Stanisław.
111. Jasica Walenty
112. Jaworek Tomasz.
113. Jaworski Franciszek.
114. Jaworski Jan.
115. Jemioło Ludwik.
116. Jurgowski Ludwik.
117. Jurkowski Michał.
118. Jurkowski Stanisław.
119. Kaczmarski Jędrzéj.
120. Kalczyński Jan.
121. Kalczyński Józef.
122. Kapturkiewicz Antoni.
123. Karcz Józef.
124. Karczyński Władysław.
125. Karnasiewicz Antoni.
126. Kasprzak Józef.
127. Kawecki Jędrzéj.
128. Kaznowski Józef.
129. Kempner Józef.
130. Kęska Wojciech.

131. Kitrys Jan.
132. Kletta Fryderyk.
133. Klimkiewicz Marcelin.
134. Klimkowicz Franciszek.
135. Klimek Antoni.
136. Klimowski Maciéj.
137. Kmietowicz Antoni.
138. Knycz Jędrzéj
139. Knycz dtto junior.
140. Koczoń Władysław.
141. Kois Józef.
142. Kolasiński Tomasz.
143. Komorek Józef.
144. Komorowski Wincenty.
145. Komperda Jan.
146. Komperda Józef.
147. Kondelewicz Franciszek.
148. Kondelewicz Jędrzéj.
149. Konopiński Antoni.
150. Kopacz Jan.
151. Kopiński Wojciech.
152. Kopyciński Adam.
153. Kos Jan.
154. Kosiński Piotr.
155. Kossecki Szczepan.
156. Kostyali Franciszek.
157. Kottas Antoni.
158. Kowalczyk Jędrzéj.
159. Kowalczyk Ignacy.
160. Kowalik Wojciech.
161. Kowalik Wojciech, jun.
162. Kowalkowski Jakób.
163. Kozak Walenty.
164. Kozik Ludwik.
165. Krajger Jan.
166. Krawczyński Piotr.
167. Krupiński Szymon.
168. Krupiński Wojciech.
169. Krysta Franciszek.
170. Krzeczowski Marcelin.
171. Kubala Jakób.
172. Kucharski Walenty.
173. Kuczek Jędrzéj.
174. Kuczek Józef.
175. Kudasik Antoni.
176. Kulig Jędrzéj.
177. Kunicki Franciszek.
178. Kurzyniec Franciszek.
179. Kusionowicz Ludwik.
180. Kutrzeba Józef.
181. Kuwik Wawrzyniec.
182. Kuziński Józef.
183. Kwiatkowski Jan.
184. La Croix Franciszek.
185. Lachmann Stanisław.
186. Leja Jędrzéj.
187. Leja Jan.
188. Leśniak Marcin.
189. Leśniak Franciszek.
190. Leśny Józef.
191. Lewandowski Piotr.
192. Lipiński Franciszek.
193. Lipka Wojciech.
194. Lissay Ignacy.
195. Łątka Wojciech.
196. Łazowski Antoni.
197. Łopaciński Józef.
198. Łoziński Henryk.
199. Łukaszewski Franciszek.
200. Machaczek Jan.
201. Maciejczyk Antoni.
202. Maciejowski Ignacy.
203. Majer Karol.
204. Makuch Jan.
205. Malinowski Jan.
206. Małeta Roman.
207. Maniecki Makary.
208. Marchoń Wawrzyniec.
209. Martusiewicz Józef,
210. Maryniarczyk Maciéj.

211. Matuziński Józef.
212. Mazurkiewicz Józef.
213. Michalski Jan.
214. Michałek Józef.
215. Migdał Tomasz.
216. Mika Michał.
217. Mikiewicz Michał.
218. Mizerski Stanisław.
219. Morgenstern Stanisław.
220. Morongfi Jan.
221. Motyla Jan.
222. Nachowski Alojzy.
223. Nawarra Ludwik.
224. Neudecker Alojzy.
225. Niemczewski Franciszek.
226. Niemiec Jędrzéj.
227. Nikiel Józef.
228. Niklewicz Bronisław.
229. Nikliborc Stanisław.
230. Noszkowski Jan.
231. Noszkowski Karol.
232. Nowicki Augustyn.
233. Nunberg Franciszek.
234. Obrochta Michał.
235. Ochmański Antoni.
236. Ogonkiewicz Józef.
237. Ogorzałek Kazimierz.
238. Olesiak Bartłomiéj.
239. Opydowicz Antoni.
240. Opydowicz Józef.
241. Oświecimski Józef.
242. Otowski Henryk.
243. Pabijan Józef.
244. Pachoński Józef.
245. Pająk Maciéj.
246. Pajor Jędrzéj.
247. Pajor Maciéj.
248. Pałka Józef.
249. Parzątka Michał.
250. Pasiut Antoni.
251. Paszyński Stanisław.
252. Perisch Leopold.
253. Pers Aleksander.
254. Piątkowski Antoni.
255. Pietrzycki Piotr.
256. Piotrowski Walenty.
257. Płaneta Wojciech.
258. Płonkowski Romuald.
259. Pociłowski Tomasz.
260. Polończyk Jan.
261. Popiel Klemens.
262. Popławski Jan.
263. Potaczek Jan.
264. Prągłowski Konstanty.
265. Protzner Józef.
266. Przyborowski Piotr.
267. Przybyło Jakób.
268. Przybyś Jakób.
269. Radoniewicz Józef.
270. Radwański Klemens.
271. Rafacz Józef.
272. Rampelt Henryk.
273. Rączkiewicz Antoni.
274. Relowski Jan.
275. Rodziński Karol.
276. Róg Stanisław.
277. Rogoziewicz Wojciech.
278. Rojkowski Ludwik.
279. Roszek Wojciech.
280. Rozmus Michał.
281. Rozwadowski Jakób.
282. Rudnicki Jędrzéj.
283. Rybarski Jan.
284. Rzeszódko Wawrzyniec.
285. Sablik Ignacy.
286. Sałapatek Wincenty.
287. Sapada Antoni.
288. Sarna Józef.
289. Schottek Franciszek.
290. Serschen Edward.

291. Siedlecki Wojciech.
292. Siedlecki Aleksander.
293. Siemek Tomasz.
294. Siemiński Aleksander.
295. Sikora Franciszek.
296. Skobel Jakób.
297. Skopiński Maciéj.
298. Skrudziński Antoni.
299. Słomka Michał.
300. Smoleń Jędrzéj.
301. Smołucha Władysław.
302. Sobczyński Aleksander.
303. Solak Wawrzyniec.
304. Sopata Michał.
305. Sroczyński Aleksander.
306. Sroka Marcin.
307. Staroniewicz Józef.
308. Stolarczyk Józef.
309. Stopka Jacek.
310. Supergan Mikołaj.
311. Suwada Jan.
312. Świba Józef.
313. Świderski Józef.
314. Swoboda Franciszek.
315. Sypowski Kazimierz.
316. Szaflarski Jan.
317. Szczudło Franciszek.
318. Szczurek Jan.
319. Szczurkowski Wojciech.
320. Szczurowski Michał.
321. Szeliga Józef.
322. Szlosarczyk Szczepan.
323. Szurmiak Franciszek.
324. Tabaczyński Jan.
325. Tarchała Józef.
326. Tarsiński Leon.
327. Terpiński Ludwik.
328. Traufelder Franciszek.
329. Turley Aleksander.
330. Turza Tomasz.
331. Twardowski Jan.
332. Twardowski Ignacy.
333. Twardowski Stanisław.
334. Wajda Jan.
335. Walczyński Stanisław.
336. Warchałowski Stanisław.
337. Warmuz Maciéj.
338. Warpecha Jan.
339. Waszkiewicz Ignacy.
340. Watulewicz Antoni.
341. Weiślak Wojciech.
342. Wikar Antoni.
343. Wirmański Jan.
344. Witalski Stanisław.
345. Wójcik Ignacy.
346. Wojnarowicz Feliks.
347. Wolf Franciszek.
348. Wolski Eugeniusz.
349. Woźniak Józef.
350. Wróbel Antoni.
351. Wróbel Piotr.
352. Zagórowski Wojciech.
353. Zagorzyński Franciszek.
354. Zając Jędrzéj.
355. Zając Jan.
356. Zaręba Marcel.
357. Zdrowak Józef.
358. Zdrzelski Jan.
359. Zembrzycki Jędrzéj.
360. Zieliński Józef.
361. Zych Jakób.
362. Zygadło Jan.
363. Żabiński Ignacy.
364. Żarlikowski Władysław.
365. Żyła Maciéj.

Z Biskupiego Konzystorza
w Tarnowie dnia 31. Grudnia 1875.

WYKAZ

sprawionych przedmiotów do kościołów dekanatu Bialskiego i reperacyj podjętych przy tychże kościołach, i budynkach plebańskich, sporządzony w czasie wizyty dekanalnéj w roku 1875.

I. w Bestwinie, 1) Ornat czarny z adamaszku, i kapa z téj saméj materyi, z kolumną, bokami, szkaplerz z kwiatkami białemi przez plebana nabyta za 96 złr. 2) Baldachin, boki z prawdziwego srebra, z kwiatkami złotemi, galonki, frandzle z prawdziwego złota, do której kwoty pleban 31 złr. 29 cent. dołożył 471 złr. 29 cent. 3) Chorągiewki 2 zielone ze składek 100 złr. 4) Ornat z bokami manszestrowemi, kolumna biała, taśmy 40 złr. 5) Ornat biały z materyi rypsowéj z kolumną żółtą z téj saméj materyi z taśmami, pleban sprawił za 50 złr. 6) Umbrakulum szczerém złotem haftowane, na które parafianie 93 złr. zaś reszte pleban dodał 132 złr. 7) Kanony 3 z alpaka ze składek 57 złr. 48 cent. 8) Poduszki szczerém złotem haftowane ze składek i dodatku plebana 56 złr. 16 cent. 9) Krzyż z alpaka 3 siostry nabyły za 40 złr. 50 cent. 10) Posadzka kamienna zupełnie nowa w nawie, zaś presbyterium z kamienia białego i niebieskiego i schody w wielkich drzwiach zreperowane z legatu, ze składek i dodatku plebana 390 złr. 11) 2 obrazy wraz z ramami złoconemi do pobocznych ołtarzów ze składek 120 złr. 12) Za 6 lichtarzy z alpaka ze składek 130 złr. — Razem 1689 złr. 43. cent.

Bestwina, dnia 1. Lipca 1875.

X. Kubala,
pleban.

II. w Hałcnowie, Ze składek w parafii sprawiono zegar nowy na wieżę z Wiednia sprowadzony za 800 złr. w. a. — Pokryto blachą zakrystyją — Z ofiary Jana Łukasa parafianina tutejszego i dodatku z dochodów kościelnych sprawiono nową ozdobną Monstrancyą z czystego srebra za 420 złr. — Z różnych ofiar i z dochodu kościelnego, dano nowy sufit w kościele na kształt sklepienia i odmalowano kościół i zakrystyą za 1.600 złr. — Sprawiono marmurową posadzkę w presbyterium i takież schody do wielkiego ołtarza za 600 złr. — Również nową lampę przed wielki ołtarz, nowy trybularz z łódką i kociołek z kropielnikiem z alpaka za 123 złr. — Z dochodów kościelnych kapę białą i 3 ornaty za 220 złr. — Także Umbrakulum przed Sanctissimum za 75 złr. — Z ofiary Józefa Zolicha i dodatku kościelnego sprawiono bogaty baldachin za 500 złr. — Bractwo różańcowe sprawiło antipedium do wielkiego ołtarza i obraz Ś. Józefa do bocznego ołtarza za 130 złr. — Sprawiono i wiele innych drobnych rzeczy, które się tutaj nie wymienia. Ks. pleban wystawił swoim kosztem w ogrodzie salę letnią za 230 złr. — Razem wydano 4678 złr. w. a.

Hałcnów, 10. Sierpnia 1875.

Jan Temple,
pleban.

III. w Jawiszowicach. 1) W roku 1873 odmalowano olejnemi farbami kościół wewnątrz za wynagrodzeniem pracy 420 złr. 2) W tym samym roku kupiono i przymocowano na suficie kościelnym obrazy dwa wielkie, w presbyterium „Koronacyję Matki Boskiéj“ za 80 złr. w nawie kościoła „Zesłanie Ducha ś.“ za 100 złr. oba obrazy wykonane są przez P. Strzegockiego 3) W roku 1874 zakupiono 6 wielkich lichtarzy i dwa małe na wielki ołtarz wszystkie z nowego srebra z fabryki Weikerta we Wiedniu za 260 złr. 4) W roku 1875. sprawiono obraz do wielkiego ołtarza „S. Salomea“ przez p. Bochonia wykonany za 86 złr. Po tém odnowiono obraz Matki Boskiéj Częstochowskiéj tož samo z wielkiego ołtarza za 60 złr. 5) W tym samym roku sprawiono ławkę 3 złr. Razem 1.019 złr.

Jawiszowice, dnia 20. Lipca 1875.

X. Jan Kanty Wajda,
pleban.

IV. w Kozach. 1) Puszka nowa na komunikanty 85 złr. 2) Kielich odzłocony 15 złr. 3) Puszka na hostye z nowego srebra, wyzłacana 15 złr. 4) Dwa lichtarze metalowe do Sanctissimum 4 złr. 5) Kociołek miedziany do obmywania rąk 5 złr. 6) Ornat nowy czerwony 30 złr. 7) Ornat nowy czarny 30 złr. 8) 5 ornatów odnowionych 37 złr. 9) Kapa nowa biała 60 złr. 10) Kapa nowa czarna za 60 złr. 11) Stuła do chrztu 3 złr. 12) Poduszki 2 nowe haftowane na ołtarz wielki 20 złr. 13) Welum 13 złr. 14) Obrus haftowany 16 złr. 15) Obrus z siatką 5 złr. 16) 4 obrusy płucienne z koronkami 18 złr. 17) Alba 8 złr. 18) Mszał oprawiony 4 złr. 19) 14 stacyj nowych na płótnie malowanych 210 złr. 20) Obraz Matki Boskiéj bolesnéj olejny 30 złr. 21) Chorągiew nowa czarna 60 złr. 22) Chorągiew nowa biała 80 złr. 23) 4 komeżki dla ministrantów i 1 do zakrystyi 9 złr. 60 cent. 24) 4 sukienki sukienne czerwone dla ministrantów 22 złr. 25) 4 sukienki sukienne czarne dla ministrantów 20 złr. 26) Mary duże i małe 11 złr. 27) Katafalk odnowiony 4 złr. 50 cent. 28) Krzyż nowy na cmentarzu kamienny 400 złr. Razem 1.265 złr. 10 cent.

V. w Bujakowie. 1) Kaplica powiększona w roku 1869 3000 złr. 2) Dzwon większy. sygnaturka i dzwonek przy zakrystyi 105 złr. 3) Organy 600 złr. 4) Ołtarz nowy 650 złr. 5) Ambona 200 złr. 6) Kielich 30 złr. 7) Monstrancya 26 złr. 8) Relikwiarz z Relikwiami ś. Urbana 16 złr 9) Mszał 18 złr. 10) 14 stacyj na papierze 23 złr. 11) Obraz olejny Matki Boskiéj do ołtarza wielkiego, jako drugi obraz 50 złr. 12) Figura Matki Boskiéj do obnoszenia 20 złr. 13) Ornat czerwony 35 złr. 14) Lichtarzy na ołtarz wielki 40 złr. 15) Drobniejsze kawałki co do bielizny i innych sprzętów 15 złr. — Razem 4.828 złr.

Kozy dnia 1. Lipca 1875.

Urbańczyk,
pleban.

VI. w Międzybrodziu, 1865. r. 1) Odrestaurowano szkołę, przymurowano mieszkanie dla nauczyciela, dano na całym budynku dach nowy, nowe podłogi, drzwi, okna i powały kosztem konkurencyi 1769 złr. 49 cent. — 2) Sprawiono 2 tablice, stół, krzesło, maszynę rachunkową, obraz Zbawiciela olejny, zegar ścienny, mapę Europy kosztem plebana za 21 złr. — 3) Kupiono alfabet ruchomy, globus, obrazki dla nauki poglądu z kar szkolnych za 15 złr. razem wydano w tym roku na cele szkolne 1805 złr. 49 ct. — **1866**. r. 1) Przebudowano i poprawiono plebańską stajnię i drewutnię kosztem konkurencyi 201 złr. 36 cent. pleban ze swego dobudował stajenkę na konie za 58 złr. — 2) Wymurowano w dziedzińcu studnię z pąpą kosztem konkurencyi za 96 złr. 25 cent. — 3) Pleban sprawił wielkie krzesło przed ołtarz dla Celebransa za 12 złr. — Kupił 4 wentyle do okien w zakrystyi i skarbcu za 3 złr. — 5) Kazał ponaprawiać dach na kaplicy za 8 złr.— 6) Kazał ponaprawiać blaszane pokrycie gzymsów poodrywane od wiatru za 7 złr. 50 cent. — **1867**. r. 1) Odnowiono dwa okna kolorowe w kaplicach kosztem konkurencyi za 101 złr. 97 cent. — 2) Dano rynny cynkowe na około dachu kościelnego i okienice żelazne do zakrystyi i do depozytorium kosztem konkurencyi za 420 złr. 36 cent. — 3) Z legatu Jędrzeja Byndziaka z Porąbki sprawiono ornat czerwony za 18 złr. — Ornat czarny za 15 złr. — 4) Z legatu Franciszka Walusia sprawiono na wielki ołtarz obrusów świętalnych dwa za 12 złr. — 5) sprawiono z powyższego legatu czarną zasłonę na wielki ołtarz na wielki post za 6 złr. daléj 3 nakrycia kartonowe na 3 ołtarze dla ochrony od kurzu za 6 złr. 60 cent. — **1868**. r. 1) Ze składek parafian sprawiono dwie fioletowe chorągwie za 62 złr. — 2) Pleban sprawił dwie poduszki aksamitne na wielki ołtarz za 12 złr. inne dwie sukienne na boczne ołtarze za 8 złr. — 3) Tenże sprawił tuwalnię adamaszkową za 18 złr. — 4) Sukno czerwone na stopnie ołtarza za 25 złr. — 5) szkatułkę politerowaną z zamkiem i odpowiedniemi naczyniami na oleje święte za 5 złr. — 6) Dziewczęta kupiły feretron Matki Boskiéj Częstochowskiéj za 30 złr. — **1869**. r. 1) Gospodarz Franciszek Piznal kupił pająk z krzyształu kolorowego za 128 złr. 2) Wyrobnik Tomasz Szlager kupił pająk z białego krzyształu za 135 złr. — 3) Bractwo szkaplerzne kupiło feretron z obrazem Matki Boskiéj Szkaplerznéj za 26 złr. — 4) Bracia Różańca św. sprawili feretron ze Statuą Matki Boskiéj za 26 złr. — 5) Pleban sprawił lawatorium do zakrystyi za 19 złr. 50 cent — **1870**. r. 1) Parobcy sprawili chorągiew ze składek za 30 złr. — 2) Pleban sprawił 2 pary pięknych rzniętych i złoconych ampułek za 4 złr. tudzież drabinkę składaną do czyszczenia i zapalania pająków za 2 złr. — 3) Wyreperował parkany za 15 złr. — wydylował stajnię za 8 złr. — **1871**. 1) Konkurencya sprawiła 3 ołtarze, ambonę, chrzcielnicę, 12 ławek i balasy do nowego kościoła za 2759 złr. 95 cent. — 2) Pleban dał odrestaurować mensę ze szafkami na potrzeby liturgiczne z szufladami na bieliznę kościelną za 18 złr. — 3) Sprawił wygodnę ławkę w kaplicy za 8 złr. — 4) Dał podwyższyć

kamienne gradusy przy bocznych ołtarzach za 23 złr. 50 cent. — **1872.** 1) Wielmożny Józef Gromnicki sprawił ołtarz Przemienienia Pańskiego za 250 złr. — 2) Do tego ołtarza sprawiono obraz odpowiedni z legatu Jana Pielesa za 50 złr. daléj z legatu tegoż samego dano wyalabastrować filary przy trzech ołtarzach za 30 złr. — **1873.** 1) Konkurencya dała na plebanii nowy dach, podłogi we dwóch pokojach, okna podwójne i drzwi kosztem 907 złr. 50 cent. — 2) Taż konkurencya kazała ponaprawiać dach na kościele i na wieży, podawać nowe blaszane rynny w tak zwanych iksach dachowych, ponaprawiać gzymsy na około kościoła cementem kosztem 596 złr. 39 cent. — 3) Pleban wybudował szopę na sprzęty gospodarcze za 26 złr — **1874.** r. 1) Gospodarz Józef Gąsiorek sprawił ołtarz Matki Boskiéj Częstochowskiéj za 320 złr. — 2) Tenże kupił 4 lichtarze rzeźbione posrebrzone za 16 złr. —

X. Marceli Krzeczowski.
pleban.

VII. w Lipniku, Poduszki 2 haftowane na jednéj stronie czarnéj na drugiéj fioletowéj farby za 14 złr. — Poduszki 4 na boczne ołtarze haftowane na jednéj stronie ponsowego na drugiéj fioletowego koloru za 24 złr. — 1 antypedyum do wielkiego ołtarza jedwabiem i srebrem haftowane sukienne koloru fioletowego 90 złr. — 2 antypedya ododpowiednie wyż wspominanemu do bocznych ołtarzów 120 złr. — 1 antypedyum do wielkiego ołtarza ze sukna białego z obrazem Matki Boskiéj 70 złr. — 3 obrusy haftowane płócienne 24 złr. – Sukno fioletowego koloru na stopnie do wielkiego ołtarza 14 złr. — Sukno na ambonę fioletowego koloru 4 złr. — 1 kapa białego koloru 150 złr. — 1 ornat fioletowy z srebnemi galonkami, na który pleban ze swego dołożył 23 złr. sprowadzony z Wiednia za 73 złr. — 6 korporałów sprawił pleban za 4 złr. 80 cent. — 12 purifikatorzy za 2 złr. — Sznur do dzwonka w zakrystyi 3 złr. — 2 sznury do lamp 16 złr. — 3 lampy i pacyfikał odsrebrzony za 64 złr. — 2 chorągwie jednę sprawili murarze, drugą cieśle za 120 złr. 4 małe lichtarze za 8 złr. 80 cent. — 1 stuła przy administrowaniu Sakramentu Chrztu ś. 4 złr. — 1 bursa i stuła do zaopatrywania chorych 15 złr. — 1 krzyż do procesyi, nowy, drugi odnowiony za 20 złr. — Firanki do okna 12 złr. — Ampułki ze srebra chińskiego sprawił swoim kosztem pleban za 23 złr. — Także swym kosztem sprawił pleban trybularz za 22 złr. — Pacifikał za 13 złr. — Statua Matki Boskiéj odzłocona za 60 złr. — Statua Chrystusa Pana zmartwychwstałego za 8 złr. — Taca porcelanowa do wody święconéj 2 złr. 80 cent. — Krzyż czyli pasya z podstawą 9 złr. — Całun pogrzebowy 30 złr. — 2 pająki odnowiono 20 złr. — 3 kanony sprawiono 15 złr. — Organy zreparowano i wystrojono za 350 złr. — Kościelne ściany wewnątrz częścią odmalowano i wybielono, zewnątrz zreparowano 120 złr. — Kaplice około kościoła obielono 30 złr. — Gradusy do kościoła przed wielką bramą zrepa-

rowano 40 złr. — Dach blaszany na wieży zreparowano i pomalowano 80 złr. — Bractwo różańcowe sprawiło nowy ołtarz Matki Boskiéj różańcowéj, który ze wszystkiém urządzeniem kosztuje 1240 złr. — Płoty około domu i ogrodów plebańskich jako téż około cmentarza postawiono za 426 złr. 64 cent. — Około cmentarza żywy płot zasadzono i dwa razy obstrzyżono 60 złr. — Już dawniéj do rozszerzenia cmentarza przykupionego $^1/_2$ morgi gruntu drenowano 150 złr. — Trupiarnię reperowano i gontami przykryto 60 złr. — Podwójne mary sprawiono za 12 złr. — W domu plebańskim piece i inne reparacye kosztowały przeszło 150 złr. — W ogrodzie plebańskim studnię 7 sążni głęboką wykopano i wodociąg sprawiono 180 złr. — Dachy na gospodarskich budynkach zreparowano, podłogę w budynkach ekonomicznych dano› większą częścią kosztem plebana i także jego kosztem altanki w ogrodzie postawiono i ogrody zaniedbane drzewkami zasadzono w ogóle kosztem 100 złr. — Około kościoła i na podworcu plebańskim brukowanie kosztowało 15 złr. — Obecnie jest w robocie nowy grób Pański na który za staraniem się plebana już złożono 167 złr. — Oprawa książek kościelnych kosztuje 45 złr. — Razem 4.281 złr. 4 cent.

Wszystkie te rzeczy sprawione z kasy kościelnéj jakotéż za staraniem się plebana ze składek dobrowolnych i z przydatków plebana miejscowego.

W Lipniku dnia 15. Październ.ki 1875.

X. *Wawrzyniec Stihel*,
plebau.

INDEX

rerum et materiarum in Currendis anni 1875. contentarum.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae die 31. Decembris 1875.

JOSEPHUS ALOJSIUS,
Episcopus Tarnoviensis.

Tarnoviae 1876. Typis A. Rusinowski, Typographi ad honores Episcopalis, Impensis Consistorii.

L. 17654.

Okólnik

do wszystkich c. k. Starostw.

Według §. 2 ustawy z dnia 7. maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 51) ma być wymierzony datek, który beneficyaci kościelni i stowarzyszenia zakonne do funduszu religijnego uiszczać mają:

1. od wartości majątku i używanych przez tychże fundacyi — przyjętej za podstawę do obliczenia ekwiwalentu należytości prawnej;
2. od wartości tych części majątku, które przy wymiarze ekwiwalentu należytości nie zostały uwzględnione z powodu że jeszcze nie upłynęło 10 lat posiadania i których też nie wykazywano w fasyach dla wymiaru ekwiwalentu przedłożonych.

W celu uzupełnienia rzeczonych fasyi, które mają służyć także do wymiaru datku dla funduszu religijnego, obowiązani są wszyscy beneficyaci i wszystkie stowarzyszenia zakonne, bez względu na to czy rzeczony datek uiszczać będą lub nie — przedłożyć dodatkowe fasye majątku, w których ma być wykazanem:

a) części majątku orzeczone powyżej w punkcie 2 i wartość tychże według stanu z dnia 1. stycznia 1875;

b) ta część i wartość majątku fundacyjnego, z której dochód według udowodnienia — pobierają trzecie osoby — wreszcie

c) długi ciężące na majątku zarodowym.

Fasye te mają być sporządzone w sposób przepisany dla fasyi do wymiaru ekwiwalentu rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 18. maja 1870 (Dziennik ustaw państwa, zeszyt XXIX Nr. 76) z użyciem druków tam wskazanych.

Beneficya i stowarzyszenia zakonne, nieposiadające majątków i ciężarów orzeczonych w ustępach pod *a*) do *c*) wolne są od przedłożenia dodatkowej fasyi, lub doniesienia negatywnego, mają jednakże na przyszłość każdy przybytek majątku wykazać c. k. Namiestnictwu w przeciągu sześciu (6) tygodni — przyczem nadmienia się, że zamilczenie posiadanego, lub przyrosłego majątku, przy obliczeniu datku dla funduszu religijnego — również podlega karze jak przy *wymiarze ekwiwalentu należytości.*

Podstawę do zbadania, czy wymierzony datek dla funduszu religijnego ma być uiszczany, stanowi według §. 2 ust. z dn. 7. maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 51) wysokość dochodów.

Dlatego mają beneficyaci i stowarzyszenia zakonne, których dochód przewyższa ustanowioną kompetencyę — sporządzić prócz powyższej fasyi ma-

jątkowej oraz i zeznanie dochodów według postanowień zawartych w rozporządzeniu Wys. c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty i Wys. c. k Ministerstwa skarbu z dnia 25. marca 1875 l. 4023 (Dz. u. p. 39 zeszyt XV.)

W tym celu oznajmia się że Wys. c. k. Ministerstwo W. i O. rozporządzeniem z dnia 4. kwietnia 1875 l. 4975 ustanowiło odnośnie do §. 4 i 5 ustawy z dnia 7. maja 1874 Nr. 51 — tymczasowo tylko na rok bieżący — następujące kompetencye, mianowicie:

dla łac. arcybiskupstwa we Lwowie na	24.000 złr.
dla gr. kt. „ „ „ „	20.000 „
dla łac. biskupstwa w Przemyślu na	14.000 „
dla członków łac. kapituły metropolit. we Lwowie, a mianowicie dla 1. dygnitarza	3.600 „
dla prałatów po	3.000 „
dla kanoników po	2.400 „
dla członków łac. kapituły biskupiej w Przemyślu i w Krakowie, a to: dla prałatów po	2.400 „
dla kanoników po	1800 „
dla prebend wszystkich trzech obrzędów: we Lwowie na . .	1.000 „
w obrębie miasta Lwowa w 2-milowej odległości — tudzież w miastach mających przeszło 5000 mieszkańców i w miejscowościach kąpielowych na . . .	800 „
w innych miejscowościach na	600 „
dla probostwa w Żółkwi i probostwa przy kościele wniebowzięcia w Krakowie na	1.800 „
dla klasztorów wszystkich trzech obrządków: dla przełożonych prowincyałów na	1.500 „
dla innych przełożonych na	1.000 „
dla reszty zakonników po	350 „
dla zakonnic po	300 „

Nazwą prebend oznaczono wszelkie samoistne beneficya bez różnicy oznaczenia; wyrażenie zaś „przełożeni klasztorów“ odnosi się także do żeńskich zakonów.

Dalej oznajmia się że beneficyaci, utrzymujący z dochodów kapelanów lub wikaryuszów, mogą w zeznaniu dochodów zaliczyć na ten cel jako wydatek

we Lwowie po	400 złr.
w 2-milowym okręgu około Lwowa, tudzież w miastach mających przeszło 5000 mieszkańców i w miejscowościach kąpielowych po	300 „
a w innych miejscowościach po	250 „

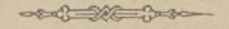
dla każdego, orzekając zarazem, że z ustanowienia tej *kompetencyi nie wypływa dla duchownych funkcyonaryuszów prawo pobierania z dochodów publicznych uposażenia dorównywającego tej kompetencyi w razie niedostateczności*

dochodów z beneficyum — gdyż ustanowienie uposażenia (kongruy) *nastąpi osobnem rozporządzeniem* — tudzież że stowarzyszeniom zakonnym do których są wcielone beneficya parafialne — wolno dla członka zajmującego się duszpasterstwem zaliczać kompetencyę albo według wymiaru dla członków zakonu, albo taką jakaby przysługiwała dla świeckiego kapłana na tej posadzie. Wreszcie że obliczenie kompetencyi według powyżej dla pojedynczych członków stowarzyszenia oznaczonych kwot — ma w myśl §. 5 ustawy z dnia 7. maja 1874 służyć li tylko do oznaczenia ogólnej sumy tego dochodu—który nie powinien być uszczuplonym datkiem dla funduszu religijnego, gdyż z powyższego oznaczenia kompetencyi nie przysłuża pojedynczym członkom stowarzyszenia pobierania lub zużytkowania dochodów w takich kwotach — albowiem oznaczenie uczestnictwa w ogólnych dochodach przysłuża jak dotąd stowarzyszeniu.

Te ustanowienia odnoszą się także do świeckich stowarzyszeń o wspólnem uposażeniu (mensa communis).

Najdalej do końca lipca b. r. ma c. k. Namiestnictwo przedłożyć wysokiemu Ministerstwu na podstawie powyżej oznaczonej tymczasowej kompetencji sumaryczne wykazy wymierzonego datku wpływać mającego do funduszu religijnego, a dopiero na podstawie wyniku tegoż przedłożenia nastąpi oznaczenie uchwalić się mającego dla duchowieństwa polepszenia dotacyi, tudzież stanowczej kompetencyi.

Wreszcie przyłącza się wyciąg z rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. marca 1875 l. 4023, a to tych ustępów, które zawierają modłę i postanowienia odnoszące się do sporządzenia zeznania dochodów powyżej żądanego.

Wyciąg

z rozporządzenia Wys. c. k. Ministerstwa W. i O. tudzież Ministerstwa skarbu z dnia 25. marca 1875. ogłoszonego w Dzienniku ustaw Państwa. Część XV Nr. 39.

Obliczenie kompetencyi.

§. **4.** Jeżeli przy obliczeniu datku do funduszu religijnego okaże się wątpliwość, czy tenże datek nie uszczupli odpowiedniego utrzymania osób duchownych (kompetencyi) lub jeżeli obowiązana strona takie twierdzenie wniesie — na ten czas należy w pierwszym wypadku z urzędu, w drugim zaś na żądanie strony, przedsięwziąść obliczenie dochodów obowiązanej strony.

Obliczenie to ma być wykonane na podstawie zeznania obowiązanego beneficyata lub stowarzyszenia, w którém mają być wykazane dochody i wydatki według stanu z dnia 1go stycznia 1875.

Zeznania duchownych stowarzyszeń (zakonów) mają być podpisane przez przełożonego i dwóch członków stowarzyszenia.

Obliczenie dochodów.

§. **5.** W zeznaniach wymienionych w §. 4. ma być wykazanym nie tylko dochód z majątku zarodowego — lecz oraz każdy dochód obowiązanych beneficyatów i stowarzyszeń, który ciż lub pojedynczy członkowie stowarzyszenia jako funkcyonaryusze kościelni w gotówce lub w naturaliach pobierają, tudzież wszelki pożytek, który się da oznaczyć w gotówce.

W szczególności mają być wykazane:

Czysty dochód z gruntów, z budynków, z kapitałów, z rent i z praw użytkowania tudzież z płac, z poborów kościelnych, z przedsiębiorstw przemysłowych i fundacyi.

Nie stanowią zaś przedmiotu zeznań:

Pożytek z lokalności zajmowanych przez beneficyata lub przez stowarzyszenie — i wynagrodzenia za msze nie fundacyjne.

§. **6.** Dochody zmienne mają być obliczone według przecięcia z ostatnich 6. lat, a dochód z naturaliów według cen

targowych w siedzibie — lub gdyby tam ceny takie nie istniały, według cen targowych najbliższego miejsca targowego.

Przy dochodach opierających się na istniejącym zwyczaju, przyzwala się zniżenie nie przekraczające 25% przeciętnego pożytku.

§. 7. Jako czysty dochód z gruntów należy przyjąć 5% od tej wartości gruntów, jaką przyjęto przy obliczeniu ekwiwalentu należytości.

§. 8. Jako dochód z budynków podlegających podatkowi czynszowemu należy przyjąć tę kwotę, która służyła za podstawę do wymiaru podatku, — z budynków zaś, podlegających podatkowi domowo-klasowemu, należy przyjąć 5% od tej wartości budynków, którą przyjęto do obliczania ekwiwalentu należytości.

Obliczenie wydatków.

§. 9. Jako wydatki można wykazać:

1. ciążące na fasyonowanych dochodach rządowe stałe podatki i daniny, ekwiwalent należytości, opłaty krajowe, powiatowe i gminne
2. Swiadczenia tak pieniężne, jako też wartości pieniężnej, pochodzące z obowiązków ciążących na dochodach (n. p. obowiązkowe utrzymanie wikarjuszów itd.).

Gdzie dotąd przyzwolono na odliczeuie ryczałtu na utrzymanie budynków plebańskich tak zwanego „sarta tecta“ tam też i nadal może być takowy zaliczonym do wydatków. Dalej przyzwala się pod względem wydatków na budowle tylko te datki i dostawy, które mają być obowiązkowo uiszczone z powodu większych reparacyi.

§. 10. Posiadacze takich prebend kościelnych, przy których ilość mszy fundacyjnych przewyższa liczbę 265 w roku, mogą zaliczyć do wydatków ustanowione wynagrodzenie przypadające za resztę mszy, jeżli to wynagrodzenie znajdzie pokrycie w dochodach odpowiedniej fundacyi — w przeciwnym zaś razie mogą zaliczyć tylko ten dochód.

§. 11. Przy dochodach pobieranych w naturaliach, przyzwala się na potrącenie kosztów ściągnięcia w wysokości 10% wartości tej daniny.

Ustanowienie pomocnicze.

§. 12. We wszystkich wypadkach, dla których w poprzednich ustępach nie wydano odrębnych postanowień, należy zastosować przy obliczeniu dochodów i wydatków te przepisy, według których dotąd wykazywano prawo beneficyata do osobistego uwolnienia od płacenia ekwiwalentu należytości.

Zeznania sumaryczne. §. 13. korporacye kościelne i stowarzyszenia zakonne mogą na wniosek władzy krajowej otrzymać od Ministerstwa W. i O. zezwolenie do przedłożenia sumarycznego zeznania dochodów i wydatków z zastrzeżeniem, że obliczony w ten sposób czysty dochód, niebacząc na wydatki orzeczony w §. 16 *) będzie wynosić przynajmniej 4% od wartości nieruchomego i 5% od wartości ruchomego majątku podlegającego opłacie datku dla funduszu religijnego.

Sprawdzenie zeznań. §. 14. Władza krajowa ma przedłożone zeznania według własnych zapisków sprawdzić. Zażalenia przeciw sprawdzeniu mają być wniesione w drodze oznaczonej §. 17. ustawy z dnia 7. maja 1874.

Gdyby pod zwględem dokładności zeznania zaszła wątpliwość, którąby się nie dała na razie wyjaśnić, należy, w celu sprawdzenia wniesień zeznającego, zarządzić dalsze dochodzenia.

W razie gdyby się okazała niedokładność, ma koszta z tego powodu narosłe ponosić przedkładający zeznanie.

Gdyby się zaś okazało, że zatajono jakiś majątek lub dochód wywierający wpływ na wymiar datku dla funduszu religijnego, na ten czas należy nałożyć karę ustanowioną §. 16 ustawy z dnia 7. maja 1874.

Wydatki które mają być uwzględnione zarówno z kompetencyą §. 17. Przy obliczeniu wskazanem w §. 16 (datku do funduszu relig.) należy do kwoty potrzebnéj na odpowiednie utrzymanie osób duchownych (kompotencyi) doliczyć:

a) przy stowarzyszeniach zakonnych mających zadanie pielęgnowania ubogich chorych — ten dochód, którego zużytkowanie na ten cel zostanie udowodnione;

b) dochód, którego stowarzyszenie zakonne używa na cele kościelne lub wyznaniowe, jeżli w braku takiego stowarzyszenia dotyczące wydatki miałby ponosić fundusz religijny, albo na cele nauki publicznej uznane przez rząd za potrzebne (§. 4. ustawy z dnia 7. maja 1874.)

Obliczenie tych wydatków §. 18. Kwoty, które z tytułów oznaczonych w §. 17. prócz kompetencyi, do potrzeb zaliczone być mają, należy uwidocznić w osobnem zeznaniu.

W tych zeznaniach można w wypadku pod l. *a)* zaliczyć wydatki w gotówce potrzebne na lekarzy, lekarstwa i dozór chorych, tudzież koszta pogrzebów. o ile takowe stowarzyszenie ponosi.

---

*) w §. 16 który się opuszcza ze względu na czynności czysto urzędowe, jest mowa właśnie o datku do funduszu religijnego, który też rozumieć należy pod słowem wydatki.

W wypadku zaś pod l. *b)* przyzwala się na zaliczenie według najniższej stopy tych wydatków, któreby ponosił fundusz religijny lub Skarb Państwa, gdyby takowe nie pokrywało stowarzyszenie.

Jako uposażenie dla duszpasterzy może być zaliczoném tylko to uzupełnienie, któreby fundusz religijny ze swojéj poręki ustanowionemu duszpasterzowi wypłacać miał.

Jako koszta, ponoszone w celu publicznych nauk, można zaliczyć według najniższej stopy wydatki dla nauczycieli, na przybory naukowe, na lokalności i na urządzenia.

Wydatek na lokalności w tym wypadku, jakoteż w wypadkach pod *a)* i *b)* orzeczonych, wtedy tylko wliczonym być może, jeżli chodzi o lokalności najęte, lub takie własne, przez których wynajęcie uzyskałoby stowarzyszenie pewien dochód, gdyby było wolne od dotyczącego obwiązku.

Wydatek na lokalności dla duszpasterzy o tyle tylko może być wliczonym, o ileby w danym razie ciężył na funduszu religijnym z tytułu patronatu, albo o ileby mógł być policzonym do wydatków przez beneficyata przy obliczeniu czystego dochodu.

W wydatkach wliczenia płacy dla członków stowarzyszenia za pewne funkcye, można przyjąć do wydatku tylko tę kwotę, o którą płaca ta wypłacana z funduszu religijnego, lub że Skarbu Państwa byłaby wyższą od kompetencyi należącej funkcyjonaryuszowi, jako członkowi stowarzyszenia (tak n. p. przy nauczycielach można przyjąć tę kwotę, o którą najniższa płaca odpowiedniej posady większą jest od kompetencyi członka stowarzyszenia zajmującego tę posadę, a przy duszpasterzach tylko różnicę między tegoż kompetencyą a uzupełnieniem kongruy itd.).

§. **19**. Jeżeli do funkcyi wymienionych w §. 17 l. *a) b)* przyłączone są jakiekolwiek dochody (np. jura stolae, czesne itd.) należy natenczas takowe potrącić od wydatków przyzwolonych §. §. 17 i 18 i tylko pozostała reszta może być uwzlędniona na korzyść stowarzyszenia.

Dla tego też mają być te dochody wykazane w zeznaniu §. **18**. ustanowionym.

§. **20**. Oprócz postanowień zawartych w §. 18 i 19. należy przy sporządzeniu zeznania tam wymienionego uwzględnić także wszystkie przepisy odnoszące się do sporządzenia zeznania w celu obliczenia kompotencyi (§. §. **4—12**.).

§. 21. Wydanie oświadczenia potrzebnego w wypadku §. 17 l. *b)* że rząd uznaje odnośny cel nauki publicznej jako potrzebny, zastrzegło sobie Ministerstwo W. i O. Stowarzyszenie zakonne, które z tego tytułu żąda uwolnienia od datku dla funduszu religijnego, ma swą prośbę o uzyskanie takiego oświadczenia wnieść w drodze władzy krajowej. Pokąd to oświadczenie nie zostanie przedłożonem, nie można przyznać uwolnienia od datku dla funduszu religijnego.

Równocześnie z wydaniem tegoż oświadczenia, oznaczy się także kwota do uwzględnienia służąca.

Z ck. Namiestnictwa

Odpis

L: 17654.

Okólnik
do wszystkich P: P: ck. Starostów.

Według §. 2. ustawy z dnia 7. maja 1874. /Dz. u. p. №: 51./ ma być wymie-
rzony datek który beneficyaci kościelni i stowarzyszenia zakonne do
funduszu religijnego uiszczać mają:

1. od wartości majątku i używanych przez tychże fundacyi – przyjętej
za podstawę do obliczenia ekwiwalentu należytości prawnej.
2. od wartości tych części majątku, które przy wymiarze ekwiwalentu na-
leżytości nie zostały uwzględnione, z powodu że jeszcze nie upłynęło 10 lat
posiadania, i których też nie wykazywano w fasyach dla wymiaru e-
kwiwalentu przedłożonych.–

W celu uzupełnienia rzeczonych fasyi, które mają służyć także do wy-
miaru datku dla funduszu religijnego – obowiązani są wszyscy bene-
ficyaci i wszystkie stowarzyszenia zakonne bez względu na to czy rzeczo-
ny datek uiszczać będą lub nie – przedłożyć dodatkowe fasye majątku –
w których ma być wykazaniem:

a. części majątku orzeczone powyżej w punkcie 2. i wartość tychże we-
dług stanu z dnia 1. stycznia 1875.
b. ta część i wartość majątku fundacyjnego, z której dochód według udowo-
dnienia pobierają trzecie osoby – wreszcie
c. długi, ciążące na majątku zarodowym.–

Fasye te mają być sporządzone w sposób przepisany dla fasyi do
wymiaru ekwiwalentu rozp: ministeryalném z 18. maja 1870 /Dz. u. p.
zeszyt XXII №: 76./ z użyciem druków tam wskazanych.–
Beneficya i stowarzyszenia zakonne nieposiadające majątków i ciężarów
orzeczonych w ustępach pod a do c wolne są od przedłożenia dodatko-
wej fasyi, lub doniesienia negatywnego, mają jednakże na przyszłość
każdy przybytek majątku wykazać ck Namiestnictwu w przeciągu sze-
ściu /6./ tygodni – przyczém nadmienia się, że zamilczenie posiadanego,
lub przyrosłego majątku, przy obliczeniu datku dla funduszu religijnego
również podlega karze jak przy wymiarze ekwiwalentu należytości.–

Podstawę do zbadania, czy wymierzony datek dla funduszu religijne-
go ma być uiszczany, stanowi według §: 2 Ustawy z 7/5 874. l. 51. Dz. u. p.
wysokość dochodów.–

Dla tego mają beneficyaci i stowarzyszenia zakonne, których dochód
przewyższa ustanowioną kompetencyę – sporządzić prócz powyższej fasyi
majątkowej oraz i zeznanie dochodów według postanowień zawartych
rozporządzeniu W. ck Ministerstwa W. i O. i W. ck Ministerstwa skarbu z
dnia 25. marca 875. l. 4023./ Dz. u. p. 39 zeszyt XV./

W tym celu oznajmia się że W. ck Ministerstwo W. i O. rozporządze-
niem z dnia 4. kwietnia 1875 l. 4975. ustanowiło odnośnie do §fu:

/.

4. i 5. ustawy z dnia 7/5 1874. No 51. tymczasowo tylko na rok bieżący na-
stępujące Kompetencye, – mianowicie

dla Taci arcybiskupstwa we Lwowie na . . . . 24.000 Zł
" gr. kt. " " " " . . . . 20.000 Zł
" Taci biskupstwa w Przemyślu na . . . . 14.000 Zł
" członków Taci Kapituły metropolitalnej we Lwowie –
a mianowicie:

Dla 1go Dygnitarza . . . . 3600 Zł
" prałatów po . . . . 3000 Zł
" Kanoników po . . . . 2.400 Zł

Dla członków Taci Kapituły biskupiej w Przemyślu i
w Krakowie a to:

Dla prałatów po . . . . 2400 Zł
" Kanoników " . . . . 1800 Zł

Dla prebend wszystkich trzech obrzędów:
we Lwowie na . . . . 1000 Zł
w obrębie miasta Lwowa w 2 milowej odległości – tudzież
w miastach mających przeszło 5000 mieszkańców i w
miejscowościach kąpielowych na . . . . 800 Zł
w innych miejscowościach na . . . . 600 Zł

Dla probostwa w Żółkwi i probostwa przy Kościele wniebo-
wzięcia w Krakowie na . . . . 1800 Zł

Dla Klasztorów wszystkich trzech obrządków:
Dla przełożonych prowincyałów na . . . . 1500 Zł
Dla innych przełożonych na . . . . 1000 Zł
dla reszty zakonników po . . . . 350 Zł
Dla zakonnic po . . . . 300 Zł

Nazwą prebend oznaczono wszelkie samoistne beneficya, bez różni-
cy oznaczenia, wyrażenie zaś przełożeni klasztorów odnosi się także do
żeńskich zakonów. – Dalej oznajmia się, że beneficyaci utrzymujący
z dochodów kapelanów lub wikaryuszów, mogą w zeznaniu dochodów za-
liczyć na ten cel jako wydatek: we Lwowie po . . . . . . 400 zł.
w dwumilowym okręgu około Lwowa, tudzież w miastach ma-
jących przeszło 5000 mieszkańców, i w miejscowościach kąpielowych po 300 Zł
a w innych miejscowościach po . . . . 250 Zł

Dla każdego – orzekając zarazem, że z ustanowienia tej Kompetencyi
nie wypływa dla duchownych funkcyonaryuszów prawo pobierania z do-
chodów publicznych uposażenia dorównywającego tej Kompetencyi, wra-
zie niedostateczności dochodów z beneficyum, gdyż ustanowienie uposaże-
nia /: Kongruy :/ nastąpi osobnem rozporządzeniem – tudzież że stowarzy-
szeniom zakonnym, do których są wcielone beneficya parafialne – w[...]
no dla członka zajmującego się duszpasterstwem zaliczać Kompetencyę
albo według wymiaru dla członków zakonu, albo taką, jakaby przysłu-
wała dla świeckiego kapłana na tej posadzie. –

/.

Wreszcie że obliczenie Kompetencyi według powyżej dla pojedynczych członków
stowarzyszenia oznaczonych kwot – ma w myśl §. 5. ustawy z dnia 7. maja 187[4]
~~służyć tylko do oznaczenia~~, służyć li tylko do oznaczenia ogólnej sumy
tego dochodu, który niepowinien być uszczuplonym datkiem dla fun-
duszu religijnego, gdyż z powyższego oznaczenia Kompetencyi nie przy-
służą pojedynczym członkom stowarzyszenia pobierania lub z użytko-
wania dochodów w takich kwotach – albowiem oznaczenie uczestni-
ctwa w ogólnych dochodach przysłuża jak dotąd stowarzyszeniu.

Te ustanowienia odnoszą się także do świeckich stowarzyszeń
o wspólnem uposażeniu /: mensa communis :/.

Najdalej do końca Lipca br. ma ck Namiestnictwo przedłożyć Wy-
sokiemu Ministerstwu na podstawie powyżej oznaczonej tymczasowej
Kompetencyi sumaryczne wykazy wymierzonego datku wpływać ma-
jącego do funduszu religijnego, a dopiero na podstawie wyniku tego
przedłożenia nastąpi oznaczenie uchwalić się mającego dla duchowień-
stwa polepszenia dotacyi tudzież stanowczej Kompetencyi. –

Wreszcie przytacza się wyciąg z rozporządzenia ministeryalnego z dnia
25go marca 1875. r. L. 4023. a to tych ustępów, które zawierają mo[...]
i postanowienia odnoszące się do sporządzenia zeznania dochodów po[wy-]
żej żądanego. –

W celu niezwłocznego zawiadomienia interesowanych beneficyatów i k[lasz-]
torów o powyższej treści niniejszego okólnika, przesyła się Panu ck [sta-]
roście .... okazów odpowiedniej części tegoż i tyleż okazów powołanego
także wyciągu, które należy natychmiast rozesłać według adresów na
okólniku indorso zamieszczonych, z wezwaniem, aby żądane fasye
zeznania dochodów jak najspieszniej, a najdalej do 20. maja br. przed-
łożyli. –

Pana wzywa się, być dotrzymania terminu tego dopilnował, a
otrzymane zeznania przedłożył ck Namiestnictwu najdalej do 2[...]
maja 1875. r..

Beneficyatów: tak plebanów jakoteż kapelanów, tudzież klasztory
tamtejszego powiatu – dla których osobnych okazów nie przesyła s[ię]
należy tylko o pierwszej tegoż części, kończącej się słowami: wymia-
rze ekwiwalentu należytości" currendo zawiadomić, z wezwaniem a-
by tam gdzie okoliczności wyżwspomnione w ustępach ad a et b za-
chodzą, orzeczoną także fasyę przedłożyli w drodze ck. Starostwa
najdalej w ośmiu dniach po zawiadomieniu, w celu uzupełnienia sta-
tystycznego katastru majątkowego. –

Zresztą nadmienia się, że Ordynaryaty otrzymują równocześnie
odpis niniejszego okólnika, celem zastosowania się, o ile przepisy dotyczą
samych wysokich Dostojników Kościoła lub Kapituły, a oraz do po-
dania treści do wiadomości całego Kleru. –

Lwów 23/4 875.

/.

